

**Sosiaali- ja terveysministeriön ja Sosiaaliturva-asioiden
muutoksenhakulautakunnan välinen tulossopimus vuosille 2024-2027;
tuloskauden tavoitteet sekä tavoitetasot vuodelle 2024**

Sisällys

1	Strategiset linjaukset	3
2	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	3
3	Tulostavoitteet	5
4	Voimavarojen hallinta	7
5	Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset	7
6	Liitteet.....	9
	Liite 1 hallinnonalan yhteiskunnalliset vaikuttavuusindikaattorit.....	9
	Liite 2 erittely henkilöstöstä.....	10
	Liite 3 erittely määrärahoista.....	10

1 Strategiset linjaukset

Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) valmistelee toimialaansa liittyvät poliittiset ja strategiset linjaukset, vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon lainvalmistelusta, johtaa hallinnonalansa toimintaa sekä kehittää toimialaansa.

STM:n ja koko STM-konsernin tehtävänä on turvata ihmisten toimintakykyä, toimeentuloa ja palveluja. Hallinnonalan toimintaa ohjaavan vision tavoite on eheä yhteiskunta ja kestävä hyvinvointi. STM:n vaikuttamiskeinoja ovat yhteistyö, ohjaus ja säädösvalmistelu.

Ministeriön hallinnonalan ohjaus perustuu

- Pääministeri Orpon hallitusohjelmaan *"Vahva ja välittävä Suomi"*, ja sen toimeenpanoon valtioneuvoston linjausten mukaisesti
- Hallinnonalan strategiaan *"Eheä yhteiskunta ja kestävä hyvinvointi"*
- Julkisen talouden suunnitelmaan ja siihen sisältyvään valtiontalouden kehyspäätökseen

STM-konsernin strategia

Toimimme aktiivisesti sekä EU:ssa että maailmanlaajuisesti ja otamme huomioon toiminnassamme kansainväliset velvoitteemme.

Päätöksenteko perustuu tietoon ja monipuoliseen vaikutusarviointiin. Huolehdimme sosiaalisen, taloudellisen ja ekologisen kestävyden tasapainoisesta ja toisiaan tukivasta toteutumisesta.

Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) ja *virasto* sopivat tässä tulossopimuksessa kauden 2024-2027 ja vuoden 2024 tulostavoitteista sekä resursseista. Ministeriön ja viraston johto sopivat erikseen hallituksen, ministereiden tai muista tulossopimukseen sisällyttämättä toimeksiannoista.

2 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan yhteiset yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet ovat:

1. Turvaamme väestön hyvinvoinnin ja yhdenvertaisuuden kaikissa tilanteissa
2. Varmistamme vaikuttavat etuudet ja palvelut kestäväällä tavalla
3. Ehkäisemme ja vähennämme ihmisten eriarvoistumista
4. Edistämme sukupuolten tasa-arvon toteutumista
5. Parannamme elin- ja työympäristön terveyttä ja turvallisuutta

Koko hallinnonalan toiminnalla vaikutetaan näiden vaikuttavuustavoitteiden toteutumiseen. Sosiaali- ja terveysministeriö vastaa vaikuttavuustavoitteiden seurannasta ja raportoinnista. Vaikuttavuustavoitteet ovat pidempiaikaisia tavoitteita.

Strategisten vaikuttavuustavoitteiden sisältö tarkentuu hallinnonalan yhteisissä tulostavoitteissa. Tulostavoitteista johdetaan lyhyen ajan (hallituskauden) tavoitteet sekä konkreettiset toimenpiteet vuosittain. Näistä muodostuu vaikutusketju vaikuttavuustavoitteista konkreettisiin toimenpiteisiin.

Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunta vaikuttaa osaltaan vaikuttavuustavoitteiden 1-3 toteutumiseen.

Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnan (SAMU) tehtävänä on yksittäisten valitusasioiden ratkaiseminen, eli oikeusturvan tarjoaminen kansalaisille, jotka ovat tyytymättömiä ensimmäisen asteen päätöksentekijän antamaan päätökseen. Lisäksi lautakunnassa käsitellään lainvoimaisten päätösten poistohakemukset.

SAMU:n visiona on olla kansalaisten luottamusta nauttiva oikeusviranomainen, joka hyödyntää toiminnassaan ennakkoluulottomasti uuden tekniikan mukanaan tuomia mahdollisuuksia. SAMU:n strategiana on edistää muutoksenhakijoiden oikeusturvaa toimeentuloa koskevissa asioissa tuottamalla mahdollisimman nopeasti oikeita, yhdenmukaisia ja yksilöllisesti perusteltuja päätöksiä.

STM:n ohjaus perustuu hallitusohjelmaan, hallinnonalan strategiaan, julkisen talouden suunnitelmaan ja siihen sisältyvään valtiontalouden kehyspäätökseen.

SAMU tukee ministeriötä tehtäväalueensa EU- ja kansainvälisissä tehtävissä. SAMU osallistuu konserniviestinnän linjausten valmisteluun ja yhteisiksi sovittuihin viestinnän hankkeisiin. Strategisissa hankkeissa toteutetaan sukupuolivaikutusten arviointi.

3 Tulostavoitteet

	Toteuma 2022	Arvio 2023	Tavoite 2024	Alustava tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	
Vireille tulleiden asioiden määrä kpl	4 0559	42 000	43 000	43 000	42 000	40 000	TAE
Ratkaistut asiat kpl	38 226	41 000	43 000	43 000	42 000	40 000	TAE
Keskimääräinen käsittelyaika kk	6,5 kk	6 kk	6 kk	6 kk	6 kk	6 kk	TAE
Joulukuun käsittelyaika kk	6,9 kk	6 kk	6 kk	6 kk	6 kk	6 kk	TAE
Kanteluiden määrä %	3 kpl	Alle 10	Alle 10	Alle 10	Alle 10	Alle 10	TAE
Päätösten muutosaste vakuutusosoikeudessa %	9,4 %	Enintään 15 %	Enintään 12 %	Enintään 12 %	Enintään 12 %	Enintään 12 %	
Viivästysmaksun määrääminen lautakunnasta johtuvasta syystä, vakuutusosoikeuden päätösten määrä	Vähäinen määrä	Vähäinen määrä	Vähäinen määrä	Vähäinen määrä	Vähäinen määrä	Vähäinen määrä	
Toiminnan tuottavuus ratkaisuja henkilötyövuotta kohden	390	400	400	400	400	400	
Toiminnan taloudellisuus, päätöksen hinta	224	225	225	225	225	225	

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoite:

4. Edistämme sukupuolten tasa-arvon toteutumista

Tulostavoite:

4.4 Edistämme sukupuolten tasa-arvon toteutumista

Mittari:

4.4.1 Sukupuolten tasa-arvon poikkihallinnollinen edistäminen

Tavoitetaso 2024 - 2027	Yhteiskunnallisesti ja viraston toiminnan kannalta merkittävien teemojen osalta tietotuotannossa ja raportoinnissa on erottelu ja analysointi sukupuolen mukaan.
----------------------------	--

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoite:

6. Viraston toiminnalliset tavoitteet

Tulostavoite:

6.1 Tuottavuus

Mittari:

6.1.1 Tuottavuusohjelma on valmisteltu ja toimeenpantu.

Tavoitetaso 2024	Viraston oma tuottavuusohjelma on valmis toimeenpanoon ja on huomioitu JTS 2025-2028.
Tavoitetaso 2025	Toimeenpano on käynnissä ja vuoden 2025 säästötavoitteet on toteutettu.
Tavoitetaso 2026	Toimeenpano on käynnissä ja vuoden 2026 säästötavoitteet on toteutettu.
Tavoitetaso 2027	Tuottavuusohjelma on saatettu päätökseen ja vuoden 2027 tason tuottavuussäästöt on toteutettu

Mittari:

6.1.2 Opintotukilautakunnan yhdistäminen SAMU:n kanssa

Tavoitetaso 2024	Aloitettu opintotukilautakunnan yhdistämisen valmistelu
Tavoitetaso 2025 -2027	Opintotukilautakunnan yhdistämisen valmistelu jatkuu.
Tulostavoite: 6.2 HR	
<i>Mittari:</i> <i>6.2.1 Vastuullinen toimintakulttuuri, joka perustuu yhteisiin arvoihin</i>	
Tavoitetaso 2024-2027	Edistetään muutoksenhakijoiden oikeusturvaa toimeentuloa koskevissa asioissa tuottamalla mahdollisimman nopeasti oikeita, yhdenmukaisia ja yksilöllisesti perusteltuja päätöksiä
<i>Mittari:</i> <i>6.2.2 Ihmislähtöinen johtaminen, joka varmistaa myös tuottavuuden ja tuloksellisen toiminnan</i>	
Tavoitetaso 2024	Hybridityön johtamisen kehittäminen. Laadittu yhteiskäyttöisten tilojen pelisäännöt.
Tavoitetaso 2025 -2027	Hybridityön johtamisen kehittäminen. Valitaan vuosittainen kehittämiskohde.
<i>Mittari:</i> <i>6.2.3 Uudistuva henkilöstöpolitiikka, joka mahdollistaa onnistumisen</i>	
Tavoitetaso 2024 - 2027	Henkilöstökierto toteutettu relevanttien kumppaneiden kanssa
Tulostavoite: 6.3 Kestävyys	
<i>Mittari:</i> <i>6.3.1 Kestävyyden huomioiminen kaikessa toiminnassa</i>	
Tavoitetaso 2024 - 2027	Kestävyys on huomioitu työnteon ja työympäristön vastuullisella kehittämisellä ja koko henkilöstön vastuullisuustietoisuutta oman toiminnan kautta on vahvistettu.
Tulostavoite: 6.4 Tiedonhallinta ja tietojohdaminen	
<i>Mittari:</i> <i>6.4.1 Muutoksenhaun yhteydessä huomattujen kehittämiskohteiden esille tuominen lakien valmistelua varten.</i>	
Tavoitetaso 2024	Koottu keskeiset huomiot asumistukilainsäädännön uudistamisen yhteydessä.
Tavoitetaso 2025 - 2027	Määritetään vuosittaiset tavoitteet.

4 Voimavarojen hallinta

Tulostavoitteet on asetettu siten, että ne on mahdollista saavuttaa käytettävissä olevalla rahoituksella. Virastolle on vuoden 2024 talousarviossa myönnetty 9 237 000 euroa.

TOIMINNAN RAHOITUS Viraston toimintamenomomentti 9237 (1000 euroa)	2022 Toteuma	2023 Arvio	2024 TA	2025 Kehys	2026 Kehys	2027 Kehys
Siirtynyt edelliseltä vuodelta	1515000	2185000	1983000			
TA ja LTAt / kehys		8888000	9237000	9262000	9262000	9262000
Käytettävissä oleva rahoitus						
Menot	8930000		9450000			
Tulot						
Nettomenot		9090000	9450000			
Siirtyy seuraavalle vuodelle	2185000	1983000	1533000			

5 Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset

Ministeriö ja virasto keskustelevat säännöllisesti toiminnasta ja tavoitteiden toteutumisesta. Virasto raportoi tavoitteiden toteutumisesta tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa. Vuosiraportointiin sisällytetään sukupuolten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäneiden toimien raportointi. Tulossopimuksen toteutumista arvioidaan ministeriön antamassa tilinpäätöskannanotossa toimintavuotta seuraavan vuoden kesäkuussa. Vuoden aikana tulostavoitteiden toteutumista seurataan kolme kertaa vuodessa DigiTS-järjestelmässä:

- toukokuussa 1/3 seuranta tammi-huhtikuulta,
- syyskuussa 2/3-seuranta tammi-elokuulta sekä
- seuraavan vuoden tammikuussa 3/3-seuranta tammi-joulukuulta.

2/3-seurannan yhteydessä virasto laatii määrärahan riittävyttä koskevan raportin sekä arvion tulossopimuksen tavoitteiden toteutumisesta. Raportin tulee sisältää analyysi niistä toimintavuoden tavoitteista, joiden toteutuksessa on ongelmia, viivästyksiä tai muita seuraavan vuoden tulossopimuksen laatimiseen vaikuttavia tekijöitä. Ministeriö ohjeistaa seuranta ja raportointia erikseen ja muussa mahdollisessa talousarvioinnissa sekä osapuolten kesken sopimuskauden aikana.

Resurssien riittävyttä toimintavuonna seurataan lisätalousarvioehdotusten valmistelun yhteydessä.

Tulossopimuksen ja siinä asetettujen tulostavoitteiden arvioinnissa käytetään asteikkoa 1-5:

1. tulostavoitetta ei ole edistetty toimintavuonna
2. tulostavoite on osittain toteutunut
3. tulostavoite on toteutunut lähes tulossopimuksessa suunnitellun mukaisesti
4. tulostavoite on saavutettu tavoitteen mukaisesti ja
5. tulostavoite on saavutettu ja ylitetty huomattavasti.

Tavoitetason saavuttaminen oikeuttaa arvosanaan 4. Arvosana 5 edellyttää tavoitteen merkittävää ylitystä, joka tukee hallinnonalan strategiaa ja siitä on erityistä hyötyä strategian toteutuksessa.

Virasto julkaisee Valtiokonttorin antamassa määräajassa tavoite- ja toteumatietonsa Tutki hallintojärjestelmässä. Tulossopimus ja muut suunnittelun ja seurannan asiakirjat viedään omalle asiakirjasivulle.

Tulossopimuskauden kokonaisarviointi käynnistetään loppukaudesta. Ministeriö sopii erikseen arviointimenettelystä.

Tätä sopimusta on laadittu kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Helsingissä 24. päivänä tammikuuta 2024

Sanni Grahn-Laasonen, sosiaaliturvaministeri

Silja Romo, ylijohdaja

Veli-Mikko Niemi, kansliapäällikkö

6 Liitteet

Liite 1 hallinnonalan yhteiskunnalliset vaikuttavuusindikaattorit

VAIKUTTAVUUSTAVOITE	2022	2023	2024
Turvaamme väestön hyvinvoinnin kaikissa tilanteissa			
Menetetyt elinvuodet (PYLL) ikävälillä 0-80 vuotta/100 000 asukasta (ind. 3138)			
— Yhteensä	5745	5750 ¹	5800 ¹
— Miehet	7461	7480 ¹	7500 ¹
— Naiset	3955	3970 ¹	4000 ¹
Elämänlaatunsa (EuroHIS-8) hyväksi tuntevien osuus (%), 20–64-vuotiaat (ind. 4271)			
— Yhteensä	50,9	51,0 ¹	51,0 ¹
— Miehet	49,9	50,0 ¹	50,0 ¹
— Naiset	51,8	52,0 ¹	52,0 ¹
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, (%) 8. ja 9. luokan oppilaista (ind. 286)			
— Yhteensä	25,7	26,6	26,8 ¹
— Pojat	16,5	16,7	16,9 ¹
— Tytöt	34,3	36,1	36,7 ¹
Varmistamme vaikuttavat etuudet ja palvelut kestäväällä tavalla			
Perusterveydenhuollon avosairaanhoidon lääkärin kiireettömän käynnin odotusaika yli 7 pv. hoidon tarpeen arvioinnista, (%) toteutuneista käynneistä (lokakuun tilanne, ind. 2497)	45,2	47,5	47,5 ¹
Erikoissairaanhoidon yli 6 kk odottaneet 30.4./10 000 asukasta (ind. 3332)	12,0 ¹	12,5	12,5 ¹
1.10.–31.3. aikana lakisääteisen 3 kk:n kuluessa valmistuneet lastensuojelun palvelutarpeen arvioinnit, (%) (ind. 3497)	91,6	88,4	89,5 ¹
Ehkäisemme ja vähennämme ihmisten eriarvoistumista			
Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18-24-vuotiaat, (lkm) vastaavan ikäisistä (ind. 5387)			
— Yhteensä	65 182 ¹	65 160 ¹	65 100 ¹
— Miehet	38 816 ¹	38 810 ¹	38 800 ¹
— Naiset	26 366 ¹	26 350 ¹	26 300 ¹
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet kotitaloudet vuoden aikana (lkm) (ind. 4022)	78 345	78 500 ¹	80 500 ¹
Pitkittyneesti pienituloisten lasten lukumäärä asuntoväestössä, (StatFin:127y)	53 234	53 500 ¹	54 500 ¹
Pitkäaikaistyöttömät, (lkm) työvoimasta, (StatFin:12ta)			
— Yhteensä	86 160	89 167	90 000 ¹
— Miehet	52 285	53 724	55 000 ¹
— Naiset	33 875	35 443	35 000 ¹
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet (lkm) (vain työeläkejärjestelmän luvut)			
— Yhteensä	17 900	17 705	17 700 ¹
— alle 35-v.	2000 ¹	1941 ¹	2000 ¹
Edistämme sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista			
Palkansaajien säännöllisen työajan kuukausiansioiden ero sukupuolittain*	15,6	15,6	15,6 ¹
Isien osuus (%) kaikista korvatuista vanhempainpäivärahopäivistä	12,2	13,5 ¹	15,6 ¹
Voimassaoleva suunnitelma sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi sekä voimassaoleva suunnitelma yhdenvertaisuuden edistämiseksi puuttuu, (%)	46	48 ¹	48 ¹
Parannamme elin- ja työympäristön terveyttä ja turvallisuutta			
Tapaturmiin ja väkivaltaan kuolleet tilaston peruskuolemansyyn iän ja sukupuolen mukaan (StatFin:11b2)			
— Yhteensä	3276	3200 ¹	3100 ¹
— Miehet	2148	2100 ¹	2050 ¹
— Naiset	1128	1100 ¹	1050 ¹
Työpaikkatapaturmataajuus (TVK:n tilasto)**	26,0	25,5 ¹	25,5 ¹
Uhkailun ja väkivallan kohteeksi joutuneet sukupuolen ja iän mukaan (% , 15-74-vuotiaista; %) (taulukko 1)			
— Yhteensä	17,0	17,5 ¹	17,5 ¹
— Miehet	15,5	15,5 ¹	15,5 ¹
— Naiset	18,5	19,5 ¹	19,5 ¹

¹⁾ Arvio, sillä vahvistettu toteuma ei ole tietokannasta vielä saatavilla.

* Indikaattorin tulkinta: Naiset tienaavat keskimäärin 84,4% miesten vastaavasta palkasta.

** Indikaattorin tulkinta: Työpaikkatapaturmien sattumistaajuuden ennustetaan olevan n. 25 tapaturmaa milj. tehtyä työtuntia kohti.

Lähteet: Terveystieteiden tutkimuskeskus/Sotkanet, Tilastokeskus, Kela, Eläketurvakeskus, Tapaturmavakuutuskeskus, TEAviisari ja Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti (Kansallisen rikosuhritutkimuksen tuloksia 51/2022).

Liite 2 erittely henkilöstöstä

Henkilötyövuosierittely	2021 toteuma	2022 toteuma	2023 arvio	2024 suunnitelma
Henkilötyövuodet yhteensä, josta		98	103	105
- maksullinen toiminta				
- yhteisrahoitteinen toiminta				

Liite 3 erittely määrärahoista

Toimintamenot	2022 toteuma	2023 arvio	2024 suunnitelma	2024 JTS	2025 JTS	2026 JTS
Menot (1 000 €)						
palkkaukset (sis. jäsenten palkkiot)	7020	7500	7700	7700		
vuokrat	715	740	740	750		
muut kulutusmenot	821	850	1000	1000		
investoinnit						
YHTEENSÄ	8556	9090	9450	9450		
maksullinen toiminta						
EU-tulot						
tulot Suomen Akatemialta						
yhteisrahoitteinen toiminta						
YHTEENSÄ	8556	9090	9450	9450		
Nettomenot						
Talousarvio/kehys	8820	8888	9237	9237	9237	9237
Siirtomäärärahan muutos						
Siirtomäärärahan kehitys						
siirtynyt edelliseltä vuodelta	1921	2185	1983	1983		
siirtynyt/siirtyvä seuraavalle vuodelle	2185	1983	1533	1533		